

fornuftpræget og gjort trygheden større for dem, hvis det er et slag i bolledejen.

Så hr. Skaarup må have den lille tålmodighed, at vi skal have svar fra det sagkyndige råd, vi har til rådighed på det her felt. Udlandet har altså ikke fundet noget, som umiddelbart springer i øjnene på mig og viser, at det er langt bedre end det, vi har. Så snart vi har det, vil vi vende tilbage, og hr. Skaarup må meget gerne være behjælpelig i den fase og eventuelt selv komme med ideer.

For så vidt angår kamphundene, har jeg også lige haft lejlighed til igen at gøre mig bekendt med brevet fra Dansk Kennelklub og præsidenten for Dyrenes Beskyttelse, og de er jo enige i, at der i dag er et forbud omfattet af de generelle bestemmelser i dyreværnsloven, som også spørgeren refererer til. Spørgsmålet er så, om vi skal pinde det yderligere ud i selve loven. Og så kan vi jo spørge os selv, om vi, hvis man begynder at bruge andre dyr til forskellige former for kampe, så også skal pinde det ud i loven. Er det ikke nok at have en generel bestemmelse om, at dyr ikke må anvendes til den form for kampsport?

Det er det, jeg vil overveje: om der kan være det her præventive formål ved at lave en særskilt bestemmelse om det. Det vender jeg tilbage til i en besvarelse over for Retsudvalget.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 50:

Forslag til folketingsbeslutning om retten til frit valg af plejehjem og plejebolig.

Af Erik Larsen (V) og Pia Christmas-Møller (KF) m.fl.

(Fremsat 21/11 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Forslagsstillerne ønsker at give de ældre flere valgmuligheder ved valg af plejehjem og plejebolig, og det er et ønske, som jeg umiddelbart finder sympatisk.

Beslutningsforslaget har, som jeg også var inde på, da det senest blev fremsat i marts sidste år, imidlertid nogle konsekvenser for det kommunale selvstyre, som jeg synes det er vigtigt at få gennemdiskuteret, og jeg finder dem sådan set også betænkelige. Beslutningsforslaget forudsætter jo således nogle grundlæggende ændringer i det kommunale selvstyre på hele ældreområdet.

Den sociale lovgivning, herunder serviceloven, forudsætter jo i forhold til opholdskommunereglerne, at den aktuelle bopælskommune så at sige tager sig af sine egne, og derfor er det selvfølgelig nødvendigt, at man har et serviceapparat, der er tilpasset de lokale forhold. Det er også derfor, der er en sammenhæng imellem serviceniveauet i kommunerne og retten til kommunal skatteudskrivning.

Hvis der som ønsket af forslagsstillerne skal gælde ensartede rettigheder, uanset hvor man måtte bo i landet, må der også være ensartede regler, når det gælder kommunernes visitation. Forskellige tilbud afhængigt af lokale forhold kan så ikke forekomme.

Det vil altså betyde en voldsom indskrænkning af kommunernes selvstyre på ældreområdet, og så taler vi jo i realiteten nærmest om en kommunalreform.

Ét er imidlertid at give mulighed for at foretage frie valg – det mener jeg generelt er ønskeligt, og det tror jeg også i realiteten langt hen ad vejen er, hvad de ældre selv ønsker – men hvis valget skal have et reelt indhold, kræver det selv sagt, at der er noget at vælge imellem. Der skal med andre ord være et tilstrækkeligt, men også et varieret udbud af boliger, der kan tilgodese den enkeltes behov. Det er en afgørende forudsætning for at indføre en udvidet ret til frit valg af bolig.

Regeringen har igennem de seneste år gjort meget for at skabe både et varieret og et stort udbud af boliger for ældre. Der kan bl.a. nævnes plejeboligereformen tilbage fra 1995, der netop sigtede på at etablere flere plejeboliger til de svage ældre, og så i 1998, hvor vi gennemførte en væsentlig forbedring af mulighederne for at etablere bofællesskaber.

Jeg kan også nævne, at der fra 1. januar 2001 er indført en generel låneadgang til kommunal grundkapital, hvilket forventes at ville styrke udbygningen af ældreboliger.

Der er også sket en forbedring, når det gælder servicetilskuddene; den forbedring er også med til at bidrage til en øget tilgang af plejeboliger.

Sigtet med alle disse initiativer har været at skabe et både større og mere varieret udbud af boliger til ældre. Det er en linje, der er fulgt siden ældreboliglovens vedtagelse tilbage i 1987. Målet har altså været at bygge flere og bedre ældreboliger.

Problemet er jo, at med forslaget her løses det helt basale problem ikke, nemlig, at der er nogle kommuner, som har for få plejeboliger. Ofte vil efterspørgslen efter en plejebolig i en tilflytningskommune skyldes, at ansøgeren ikke kan få den ønskede plejebolig i hjemkommunen. Det problem skal ikke løses ved, at de ældre tvinges til at flytte til en anden kommune; problemet skal løses ved, at hjemkommunen tilbyder de nødvendige plejeboliger.

Forslaget vil af mange ældre, tror jeg, kunne komme til at blive oplevet som en indskrænkning, men også en forringelse af deres muligheder. Ældre, der bor i en attraktiv kommune, en kommune, som har sørget for attraktive plejehjem og plejeboliger, kan således risikere at få vanskeligt ved at få en bolig i deres egen kommune, hvor de har betalt kommuneskat igennem en årrække, og bliver dermed måske tvunget til at søge hen i en anden kommune.

Den enkelte kommunes incitament til at bygge ældreboliger og plejeboliger og kommunens muligheder for at vurdere behovet herfor må også antages at blive reduceret, når kommunen i realiteten også bygger for ældre i andre kommuner. Man kunne godt frygte, at det på længere sigt vil reducere udbudet og også væksten i boligtilbud til de ældre.

Jeg synes også, det er vigtigt at henvise til den nuværende mulighed, der er for at få anvist en plejebolig i en anden kommune, hvis den ældre f.eks. ønsker at bevare kontakten til en nær pårørende, der bor i en anden kommune.

Det er faktisk ikke et krav, at der er særlige familiemæssige bånd i den forbindelse. En nær pårørende kan jo også være en person, som den pågældende har en nær tilknytning til.

Det er også ansøgeren selv, der afgør, hvilken pårørende vedkommende vil bo i nærheden af. En tilflytningskommune kan altså ikke blot afslå, fordi den pågældende har pårørende i fraflytningskommunen, eller fordi det er usikkert, hvor længe den pårørende vil blive boende i tilflytningskommunen.

Jeg synes faktisk, at disse regler giver både ganske gode og vidtgående muligheder for at flytte på plejehjem eller i plejebolig i en anden kommune.

På den baggrund kan regeringen ikke anbefale forslaget.

René Skau Björnsson (S):

Socialdemokratiets ordfører, fru Grete Schødt, er forhindret i at være her, og derfor vil jeg redegøre for Socialdemokratiets holdning til det her beslutningsforslag.

Forslaget er en genfremsættelse fra sidste folketingsår, men det gør efter min mening ikke forslaget bedre. Socialdemokratiet er ikke modstander af frit valg på plejehjemsområdet. Allerede i dag er der jo for den ældre mulighed for at vælge et plejehjem i en anden kommune, hvis man f.eks. har pårørende eller familie, der bor dér.

Men før man indfører frit valg på alle hylder, er det nødvendigt at sikre, at der rent faktisk er et vist overudbud af plejeboliger i alle kommuner, ellers er det jo en gang tom tale. Der skal være plejeboliger at vælge imellem for de ældre, før der er frit valg.

Fakta er, at selv om regeringen siden 1993 har iværksat en væsentlig udbygning af moderne ældreboliger m.v., er der et stadig stigende behov for at etablere nye boliger flere steder i landet.

Det er også baggrunden for, at regeringen nu stimulerer kommunerne til yderligere at øge tilgangen af plejeboliger til ældre. Det mener vi i Socialdemokratiet er vejen, vi skal gå.

Efter Socialdemokratiets opfattelse skal indførelsen af friere valg anvendes med omtanke. Indførelsen af fuldstændigt frit valg på plejehjems- eller plejeboligområdet vil koste mange penge, for det kræver i princippet en vis overkapacitet af plejeboliger, og Venstre er jo som bekendt ikke ivrig efter at anvise veje til at finansiere forbedringer af de ældres vilkår. Det så vi jo i forbindelse med vedtagelsen af ældrepakken ved finansloven for 2001.

Socialdemokratiet kan altså alt i alt ikke støtte forslaget.

Da Det Radikale Venstres ordfører ikke kan være til stede, har jeg også lovet at sige for dem, at de heller ikke kan støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Selv om Socialdemokratiets ordfører, hr. René Skau Björnsson, ganske vist sagde, at han ikke var ordfører på området, men at det var fru Grete Schødt, vover jeg alligevel at stille et oplærende spørgsmål: Man siger, at det vil blive for

dyrt at flytte, hvis man skulle give de ældre frit valg. Vil det sige, at Socialdemokratiet mener, at alle ældre er ens, så det derved er nødvendigt at sige, at man ikke selv kan få lov til at vælge sin sidste bolig? Og med hvilken begrundelse skulle det blive dyrere, at man selv kunne få lov til at vælge inden for de rammer, kommunen har? Vi er nemlig ikke af den opfattelse, at det vil koste flere penge.

Kunne man forestille sig, at man, hvis de havde forskelligt indhold, gav markedet frit? Er man så fuldstændig overbevist om, at alle ældre er ens, at man slet ikke kan tænke, at det enkelte menneske har lov til forskellighed også i sine sidste år?

(Kort bemærkning).

René Skau Björnsson (S):

I Socialdemokratiet ved vi, at vi alle er meget forskellige, og at der også er forskellige behov og ønsker hos de ældre, men før man kan give et frit valg, skal der, som socialministeren også var inde på det, være noget at vælge imellem. Det, Socialdemokratiet og jeg siger, er, at det ikke er alle kommuner, der giver de tilbud, det er ikke alle kommuner, der har boliger nok til de ældre.

Før vi vil begynde at give frit valg, skal vi have et incitament også i forhold til kommunerne til at sige: Der skal altså bygges nogle tidssvarende, relevante og egnede boliger til de ældre. Det må være det vigtigste, inden vi begynder at give frit valg, hvor man kan vælge andre kommuner end lige den kommune, man bor i, eller bliver tvunget til at vælge en anden kommune, fordi der ikke er boliger i den kommune, man bor i.

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Skulle vi nu ikke lige forholde os til i første omgang de boliger, der er inden for kommunen? Hvorfor vil Socialdemokratiet ikke være med til at give de ældre et frit valg til selv at vælge, hvad det er for et plejehjem, eller hvad det er for nogle ældreboliger, de gerne vil flytte ind i? Hvorfor skal andre vælge for dem? Det har jeg ikke fået svar på.

(Kort bemærkning).

René Skau Björnsson (S):

Det er stadig væk sådan for mig at se, at hvis der ikke er noget at vælge imellem, så er der ikke meget fidus i at give mulighed for det frie valg. Der skal ligesom være nogle forskellige mulig-

heder at vælge imellem, for at den enkelte kan foretage det valg, som der er lagt op til, og sådan er det desværre ikke i dag. Der siger vi, at målsætningen først og fremmest må være at bygge nogle tidssvarende og gode ældreboliger, så valget bliver lettere.

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Vil det sige, at Socialdemokratiet og dermed regeringen ikke har været med til at støtte kommunerne i, at der er bygget for lidt ældreboliger? Jeg synes ellers altid, regeringen går ud og siger: Vi har bygget så og så mange boliger, og vi har lavet nogle forhold for de ældre, som er i orden. Jeg fatter stadig væk ikke det med, at de ikke kan få lov til at vælge inden for den eksisterende boligmasse. Det er jo ikke flere pladser, der skal til.

(Kort bemærkning).

René Skau Björnsson (S):

Jeg tror, vi alle sammen ved – selv i Socialdemokratiet ved vi det – at der er nogle kommuner, der ikke har plejeboliger nok. Der er for få plejeboliger i det her land. Det var jo også en af grunden til, at vi her i efteråret vedtog, at nu skal der ske en udbygning af det antal plejeboliger, der er; jeg tror, målet er 1.000 nye plejeboliger i de kommende år.

Det er, som jeg også sagde i min ordførertale, vejen at gå lige nu.

John Vinther (KF):

Da Det Konservative Folkepartis ordfører, fru Pia Christmas-Møller, er forhindret i at være til stede under denne førstebehandling, skal jeg kort redegøre for Det Konservative Folkepartis synspunkter.

Vi ønsker som medforslagsstillere på dette beslutningsforslag at gøre op med stavnsbindingen af ældre, ældre, der ikke længere kan bo i egen bolig. Hvis en ældre foretrækker det ene plejehjem frem for det andet eller foretrækker at bo i en helt anden kommune, skal det være muligt frit at vælge at blive flyttet.

Det frie valg skal ikke gøres afhængigt af særlige familiemæssige forhold el.lign., som vi kender det i dag. Der skal tværtimod være tale om et frit valg helt uden begrænsninger. Efter vores opfattelse vægter hensynet til den ældres tryghed og egen ret til at vælge tungere end retten for kommunen til at diktere, hvor den ældre skal bo.

Nu kunne det her jo godt gå hen og give problemer for de kommuner, der har et godt system og også har ry for det, og derfor er det selvfølgelig med i forslaget, at pengene også skal følge med den ældre. Således kan de kommuner, der har succes med at udbyde attraktive plejehjemspladser og plejeboliger, ikke få merudgifter ud af det.

Forslaget skal ses i sammenhæng med beslutningsforslag nr. B 51 og B 52, som behandles herefter, og som samlet set vil forbedre de ældres rettigheder væsentligt og dermed muligheden for selv aktivt at medvirke til at vælge en tryk alderdom. Vi kan på det varmeste anbefale forslaget.

Villy Søvndal (SF):

Der er jo den fordel ved at behandle genfremstillinger, at man så også har talerne, om man så må sige, i nærheden. Det er jo en genfremstilling af et forslag, som Venstre tidligere er kommet med, nemlig det enkle, at den ældre frit skal kunne vælge plejehjemsplads enten i sin egen kommune eller i en anden kommune og dermed ophæve den indskrænkning, der findes i dag, hvor der skal være en religiøs eller en familiemæssig begrundelse.

Tankegangen er så, at man, ved at de ældre kan vælge, vil tvinge kvaliteten højere op. Der er det historisk interessante i det, at forslaget er helt på linje med et forslag, SF fremsatte i 1991. Det var undertegnede, der fremsatte det; derfor husker jeg det meget tydeligt.

Der er det yderligere interessante, at socialministeren dengang hed fru Else Winther Andersen. Hvis man kigger tilbage i debatten fra dengang, blev det dengang afvist med følgende begrundelse: Det ville give problemer for kommuner, der havde mange plejehjemspladser. Der kunne så at sige blive kommuner, man i høj grad søgte over til. Og derfor afviste den daværende socialminister, fru Else Winther Andersen, et sådant forslag.

Nu er det jo mange år siden; det er 10 år siden, og der er jo sket mange ting på de 10 år, bl.a. er Venstre jo kommet i opposition. Men jeg mener for så vidt, at den daværende socialminister i hvert fald havde fat på én rigtig pointe, nemlig at det kan være svært meningsfyldt at diskutere et sådant forslag i en situation, hvor der mangler forsyning, om man så må sige. Man er nødt til at diskutere den materielle baggrund.

Hvis vi nu f.eks. har en rigtig konservativ kommune, der ikke bryder sig om støttet bygge-

ri, fordi man synes, at folk skal selv og sådan noget, så kunne man jo godt forestille sig, at i den konstruktion bliver den kommune forholdsvis vel tilgodeset ved ikke at få overført ældre, fordi der ikke er noget at byde på.

Derfor synes jeg, man er nødt til, hvis der skal være mening i tankegangen, at kæde det sammen med en overvejelse om, hvordan man får gang i det støttede boligbyggeri. Dét er vi til gengæld meget leveringsdygtige i SF.

Jeg synes måske, at Venstre og De Konservative er nødt til at overveje samtidig med det her: Indebærer det så også, at kommuner, der ikke vil gå i gang med det her, fordi man ikke vil løse de her opgaver, bliver pålagt at skulle løse opgaven, f.eks. ved at man siger, at enhver kommune skal have et minimum af støttet boligbyggeri, inklusive ældreboligbyggeri? For ellers opstår der jo den situation, at den kommune, der lader være med at bygge, i virkeligheden kan løse sit problem ved at eksportere det til en anden kommune. Det ser i virkeligheden ikke særlig smukt ud.

Vores forslag, som vi fra SF's side vil komme med i udbygget form i løbet af kort tid, vil være at lave et boligbyggeri, herunder ældreboligbyggeri, af et helt andet ambitiøst omfang end det, vi ser i øjeblikket. Det vil have en række fordele. Dels vil det muliggøre, at man i virkelighedens verden kan vælge, fordi der er den nødvendige kapacitet, dels vil det betyde, at vi får gang i den rotation på boligmarkedet, som ikke eksisterer i dag.

Det betyder, at vi har et ønske om, at de ældre, der gerne vil, kan forlade deres store huse, som så kan videregives til næste generation til fordel for, at de kan få en ældrebolig, de gerne vil have.

Jeg synes også, der er en sidste vision i at bygge omfattende ældreboligbyggeri, og det er at sikre, at ældre, der stadig har kræfter i behold, mødes med ældre, der ikke har så mange kræfter i behold, og at de der smukke naturlige netværk mellem ældre kan dannes. Men det forudsætter stadig væk, at der bliver bygget i et helt andet ambitiøst omfang end det, vi ser i øjeblikket. Men det kommer SF som sagt med et udspil til meget snart.

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Jeg vil gerne sige til hr. Villy Søvndal, at det er dejligt at blive mindet om sine yngre dage. Men jeg fatter så ikke, hvorfor hr. Villy Søvndal – og

det vil jeg gerne spørge ham om – så ikke kan støtte det her lovforslag i dag, når man selv har fremsat noget lignende i 1991-92. Det vil jeg gerne have et svar på.

Jeg vil også gerne spørge Villy Søvnal om ...

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr.!

Else Winther Andersen (V):

... hr. Villy Søvnal om, hvor stor flyttefrekvensen er med den lov, vi har i dag.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Det er, fordi jeg har et spørgsmål af opklarende karakter til hr. Villy Søvnal og hans indlæg her, for hr. Villy Søvnal sagde en ting, som jeg vil høre, om hr. Villy Søvnal virkelig mener, eller om det var en fortalelse: at kommunerne kan eksportere deres problemer. Det er vel ikke sådan, at boligplacering af ældre er et problem? Det er en vel en opgave. Bare sådan at vi lige har det på plads.

Det andet, jeg godt vil høre om, er følgende: Når hr. Villy Søvnal siger det med, at man kan eksportere opgaven, er det vel ikke helt rigtigt, for pengene skal vel følge med? Sådan har jeg læst forslaget. Det er derfor, jeg spørger hr. Villy Søvnal. Jeg vil gerne korrektes, sådan at jeg også kan forstå forslaget fuldstændig rigtigt. Det kan være, jeg har læst det forkert, men så vidt jeg forstår forslaget, er det sådan, at i det omfang, en ældre medborger vælger at flytte på plejehjem i en anden kommune, så er det den oprindelige bopælskommune, der skal finansiere det – pengene følger altså med. Dermed er det ikke den kommune, hvor den ældre vælger at bosætte sig, der får udgiften, og dermed skulle der vel egentlig ikke være noget problem.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnal (SF):

Jeg kan bekræfte, at hr. Tom Behnke, så vidt jeg overhovedet er i stand til at forstå, har læst forslaget rigtigt, nemlig at den kommune, der sender den ældre videre, er betalingskommune. Alt andet ville formentlig også være fuldstændig umuligt.

Men det er jo ikke det, der er problemet. Problemet er, at hvis man nu forestiller sig, at der er en kommune, der har den gennemgående tanke, at man ikke vil bygge støttet byggeri, fordi man mener, at folk skal tage vare på sig selv, så er der

ikke ældreboliger og plejeboliger i tilstrækkeligt omfang. Det betyder jo, at man så ikke alene ikke får den ældre overført, det betyder, at der reelt ikke er nogen valgmulighed i vedkommende kommune.

Når man nu er så optaget af, at valgmuligheden skal blive reel, mener hr. Tom Behnke så ikke, at forudsætningen for, at det bliver en reel valgmulighed, er, at man samtidig siger til alle kommuner: I har en pligt til at sørge for et minimum af byggeri til ældre – og for den sags skyld også til andre, der har svært ved at boligplacere sig? Bliver det ikke lidt luftigt ellers? Har friheden ikke som materiel betingelse, at der eksisterer et sted at flytte hen? Det var såmænd min påpegning.

Så til fru Else Winther Andersen, der spørger, hvor stort flytteomfanget er i dag. Det er jeg ikke bekendt med, men det er jo noget af det, vi kan få opklaret undervejs under udvalgsarbejdet.

Fru Else Winther Andersen spørger også, hvorfor jeg ikke kan støtte det udmærkede forslag. Det er, fordi jeg faktisk synes, at fru Else Winther Andersen i 1991 som socialminister kom med et godt argument. Fru Else Winther Andersen husker med garanti argumentet. Det er det argument, at vi skal passe på ikke at lave en ordning, hvor kommuner, der ikke foretager sig noget, i virkeligheden bliver frataget en opgave, der burde være en naturlig opgave for vedkommende kommune.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Med det kommunale selvstyre in mente og det faktum, at borgerne i en kommune hvert fjerde år vælger, hvem der skal sidde i byrådet og sammensætningen af byrådet, er det vel borgerne i kommunen, der lægger linjen for, hvad det er for udbud, man ønsker at have i sin kommune.

Dermed er det vel op til borgerne i den enkelte kommune at vurdere, hvem man vil vælge ind i byrådet med henblik på at få den kommune, man godt kunne tænke sig at bo i, og også at få den kommune, man godt kunne tænke sig at bo i, når man bliver ældre og har behov for enten at komme på plejehjem eller at få en plejebolig.

Så er vi vel egentlig tilbage ved, at det skrækszenario, som hr. Villy Søvnal stiller op, vel stort set ikke vil kunne lade sig gøre, og hvis det kunne lade sig gøre, så ville det være så marginalt og i så få tilfælde, at det vel ikke skal være

en blokering for, at det frie valg i øvrigt kommer til at gælde i hele Danmark.

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Til hr. Villy Søvnald: Hvorfor vil man så ikke være med til at give de ældre det frie valg inden for den kommune, der er?

Jeg vil også gerne spørge her, ligesom jeg gjorde til den socialdemokratiske ordfører: Hvorfor skal alle ældre tvinges til at gøre nøjagtig det samme, uden at de selv har en reel indflydelse på den ældrebolig, de skal have – måske den sidste, de skal have?

Så vil jeg gerne gøre hr. Tom Behnkes ord til mine: Da vi har kommunevalg hvert fjerde år, er det med, at kommunerne bygger for lidt, trods alt et hypotetisk spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg synes, det er overordentlig interessant, at hr. Tom Behnke rejser spørgsmålet om det kommunale selvstyre, og om Folketinget overhovedet behøver at blande sig, mens vi i øvrigt behandler et forslag, hvor Folketinget skal gå ind og blande sig.

Decentralisering hænger for mig sammen med, at Folketinget laver et minimum af retsregler i et samfund, og at man ikke fuldstændig frit kan gøre, som man vil. Det har jeg også tidligere hørt hr. Tom Behnke være tilhænger af. Når vi diskuterer nogle kommuner, der skærer dramatisk ned på hjemmehjælpen, kunne man holde den samme tale og sige: Jamen det må borgerne så gøre op med, når der kommer kommunevalg næste gang; der må man så smide de politikere ud, der beskar hjemmehjælpen.

Mener hr. Tom Behnke ikke, at der er områder, hvor vi har brug for at beskytte med en overordnet lovgivning mod den slags? Jeg ser, at hr. Tom Behnke nikker. Vi synes så, at noget så grundlæggende, som at ældreboliger er til stede, er noget, vi har brug for at gå ind og sikre fra Folketingets side.

Til fru Else Winther Andersen: Jamen vi vil bestemt gerne have, at de ældre skal have indflydelse. Men diskussionen drejer sig om, at hvis der skal være et reelt valg, sådan som virkeligheden ser ud på ældreområdet, så er forudsætningen, at der bygges i et helt, helt, helt andet omfang, end der gør i dag.

Derfor mener jeg i virkeligheden, at denne her diskussion meget let bliver en pseudodiskussi-

on. Den reelle diskussion drejer sig om at bygge så mange boliger, at der reelt er mulighed for at vælge, og at der reelt er mulighed for at sammensætte ældre, der stadig har kræfter i behold, med ældre, der ikke har kræfter i behold. Det er den store vision på ældreområdet.

Dér mangler jeg til gengæld fuldstændig Venstre, men det er jo klart nok, for det ville kollidere med ønsket om skattestop og offentlige udgifter.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Og så er det fru Aase D. Madsen som ordfører.

Aase D. Madsen (DF):

De tre foreliggende beslutningsforslag kunne med fordel have været behandlet sammen, da de jo sådan set griber ind i hinanden, og derfor er det svært i ordførertalerne at skille dem ad. Det ene emne dækker det andet. Man må have mig undskyldt, hvis det sker.

Dansk Folkeparti er naturligvis positiv over for forslaget om, at der skal være frit valg for de ældre, der er visiteret til en plejehjemsplads eller en plejebolig, hvad enten det er inden for eller uden for kommunens grænser.

Men problemet er for det første, at der ikke er det fornødne antal plejehjemspladser eller boliger til rådighed, som det også er blevet sagt før af ministeren, og det medfører i sig selv en begrænsning af valgmulighederne.

For det andet har de visiterede ældre på ventelisterne jo ikke et retskrav på at få en plejehjemsplads eller en plejehjemsbolig. Da Dansk Folkeparti for 1 år siden fremsatte et forslag om, at der skulle indføres dette retskrav på en plejehjemsplads, vendte bl.a. Venstre og De Konservative desværre tommelfingeren nedad.

Vi ved jo også, at det reelle behov for plejehjemspladser er langt større, end det fremgår af de officielle ventelister, fordi mange kommuners visitation efter behov foregår efter samme princip, som når man sælger elastik i metermål, da behovskriteriet i mange tilfælde bliver reguleret og prioriteret efter en politisk kassetænkningens filosofi.

Jeg mener i øvrigt også, at vi omgående skal se på de regler, der er for kommunernes ret til at flytte de ældre. Når plejehjemmene skal nedlægges eller ombygges, flytter man jo de ældre, og det sker mange gange med urimelig korte opsigelsesvarsler. Bl.a. ser vi det jo i den socialdemokratisk ledede Københavns Kommune i øjeblik-

ket. Det synes jeg vi omgående skal gå ind og se på.

Når der skal indføres valgfrihed i den ene ende af systemet, skal det kædes sammen med en vis form for retssikkerhed, således at man kan blive boende i den ældrebolig eller det plejehjem, man har valgt. Vi ved jo, at det er meget hårdt for de ældre at skulle forlade deres vante omgivelser, og derfor må vi se på fraflyttelsesreglerne.

For det tredje løser dette forslag jo heller ikke problemet med de mange gamle og meget svage, der overhovedet ikke bliver visiteret til plejehjem, selv om de meget gerne vil på plejehjem. De er af kommunerne så at sige blevet dømt til en form for isolationsfængsel i ensomhed og utryghed i eget hjem, oven i købet på ubestemt tid og ofte med et minimum af hjemmehjælp.

De har i alt for mange tilfælde ikke mulighed for at få f.eks. ledsaget udgang eller en daglig gårdtur, som de indsatte i fængslerne trods alt har et krav på. Kan det danske velfærdssamfund være det bekendt? Det mener Dansk Folkeparti i hvert fald ikke.

Gid folketingspolitikkerne – og lad mig bare tage kommunalpolitikkerne med – dog en gang imellem kunne tænke sig selv ind i disse svage grupperes sted. Så tror jeg, at ældreplejen ville se helt anderledes ud i dag.

Men som det fremgår, er vi i Dansk Folkeparti, trods vores ønsker om at se forslaget i en større sammenhæng, positive over for forslaget, det kan bare ikke stå alene.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Forslaget er en genfremsættelse, og jeg kan høre på de øvrige ordførere, at der er blevet spurgt om, hvad der er sket siden sidst. Jeg kan i hvert fald godt høre, hvad der er sket. Vi er kommet ind i et valgår, og det gør jo en væsentlig forskel i argumentationen.

Forslaget tager ligesom sidst udgangspunkt i at fjerne de sidste barrierer, der er, for den, tror jeg, lille gruppe, der måtte ønske at flytte. Og det synes CD da er helt fornuftigt at gøre.

Samtidig har regeringen jo også bestræbt sig på at gennemføre en lang række forbedringer på ældreområdet, og det, man har diskuteret i dag, har vel i det væsentlige været, om der er noget at vælge imellem.

Det spørgsmål synes jeg vi kan trække ind i en lang række politikområder, hvor man i øvrigt siger til folk – og det er en af de værste fraser, man næsten kan bruge – at der er en bred vifte

af muligheder. Mange gange bliver det take it or leave it; der er altså ikke noget bag.

Men jeg har en opfattelse af, at ældreområdet kommer til at ændre sig. Finansieringen vil også blive anderledes fremover, der vil være private, der bygger plejehjem og finansierer på den måde, at der vil være en vis form for egenfinansiering for nogle af dem, der flytter ind.

Så det dér billede af, at alt er kommunalt, kommer til at ændre sig, også fordi de ældre vil det. Og her drejer det sig om en smal gruppe af ældre mennesker, som gerne af forskellige årsager vil flytte. Jeg kan godt se, at man vifter med fanen om det kommunale selvstyre, det synes jeg da også er godt, men det er vel ikke så godt, så det skal stå i vejen for en, tror jeg, talmæssigt smal gruppe, som ønsker at flytte af den ene eller den anden årsag.

Sådan skal det bare være, selvfølgelig skal de have lov til det. CD støtter.

Jette Gottlieb (EL):

Jeg er stensikker på, at langt de fleste af os gerne vil have et frit valg i de fleste af livets forhold. Men der kan jo ikke være tale om et reelt frit valg, hvis der ikke er noget at vælge imellem.

Det forslag, som bliver behandlet, giver ikke noget frit valg. Der er stort set ingen substans i forslaget, og det er svært at se det som andet end en ideologisk markering. Det er det, det er.

Lad os nu forestille os en situation, hvor fru Andersen efter et par ugers behandling på et sygehus er klar til udskrivning. Hun kan ikke længere klare sig i eget hjem, og derfor bliver fru Andersen, hendes pårørende, sundhedspersonalet og den kommunale socialforvaltning enige om, at hun skal udskrives til plejehjem. I hendes kommune er der heldigvis kun 2 ugers ventetid på en plejehjemsplads, men det forudsætter jo selvfølgelig, at hun er villig til at flytte ind på det plejehjem, hvor pladsen bliver ledig.

Hvis fru Andersen skal have et frit valg, forudsætter det jo, at der er ledige pladser på alle plejehjem. Sådan er virkeligheden ikke. Ethvert plejehjem indeholder et antal boliger, man kan jo ikke bare proppe flere ind i den enkelte plejebolig, sådan som man kan med børnene i børneinstitutionerne.

Enhedslisten ønsker, at den ældre skal have størst mulig indflydelse, også når det handler om bolig på et plejehjem, men det er direkte umoralsk at bilde landets ældre ind, at de selv kan vælge, hvilket plejehjem de vil bo på. Når man flytter på plejehjem, har man behovet her

og nu; så langt er det kommet, men vi er altså ikke i en situation, hvor man bare kan vente, indtil ens drømmeplads bliver ledig.

I København var der i går 137 færdigbehandlede ældre på sygehuse, som ikke kan udkrives, før de får en plejehjemsplads. Også i resten af landet er situationen kritisk, så snak om frit valg er langt fra virkeligheden. Og jeg vil da gerne bede fru Else Winther Andersen, om hun kan nævne bare et par kommuner, hvor der er ledig plejehjems kapacitet.

Enhedslisten har flere gange foreslået, at det skal være den ældre, der visiterer sig selv til plejehjem. Når en ældre medborger selv ønsker at flytte fra de vante omgivelser til en ældrebolig eller et plejehjem, er der garanteret god grund til det. Hvad enten ønsket er begrundet i manglen på fysisk formåen eller utryghed ved at bo alene, bør grunden accepteres.

Det er et frit valg, som vi meget gerne vil støtte, altså at den ældre selv visiterer sig til plejehjem, det frie valg mellem praktisk og personlig bistand i hjemmet eller indflytning til en mere beskyttet boligform. Men det kræver så sandelig en noget anderledes byggetakt, også væsentlig højere end den, der i denne omgang sneg sig ind i dette års finanslov, og som Venstre jo i øvrigt stemte imod.

Jeg synes, at forslagsstillerne skulle besøge nogle plejehjem, så ville de hurtigt erkende, at der ikke er meget folkedans rundtomkring på dette lands plejehjem. Enhver forestilling om, at ældreboligområdet er et marked, hvor samfundet udstyrer den enkelte ældre med en pose penge, som man så selv kan bruge til at købe en plads for, er simpelt hen helt absurd. Det ville være at fralægge det fælles ansvar for, at de ældre, der har det største behov for omsorg, får den hjælp, de har brug for.

Vi kan altså ikke støtte forslaget, og for os at se ligner det i allerhøjeste grad kåben i »Kejserens nye Klæder«.

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Fru Jette Gottlieb siger, at man må modtage den plejehjemsplads, der lige nøjagtig er ledig.

Det er vel sådan, at man på de fleste plejehjem i dag har det, der hedder en aflastningsplads, og man kunne forestille sig, at man derfra kan ønske sig til det plejehjem, man gerne vil på.

Kunne fru Jette Gottlieb være med til at støtte, at man, når der så blev plads dér, hvor man gerne ville hen, kunne få lov til at vælge, i stedet for

at man må tage det, der er, som måske ligger langt væk fra, hvor man ellers har haft sin voksentilværelse, eller som måske har et helt andet indhold end det, man gerne selv vil have?

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg vil sandelig gerne være med til, at man kan vælge og søge om at blive optaget på en plads, der senere hen bliver ledig, men det forudsætter jo, at man ikke derved kommer foran en, der har mere behov for plejehjemspladsen, og det er jo det grundlæggende i problemet med de knappe ressourcer og især de knappe plejehjemspladser. Så jeg tror ikke, det er et realistisk spørgsmål, jeg tror ikke, det er det, der er hovedproblemet.

Jeg tror stadig, at hovedproblemet er at få bygget det antal plejehjemspladser, der er behov for, og vel at mærke det åbne behov, for som det er i øjeblikket, er der jo en selvcensur på behovet, for selvfølgelig bliver der visiteret folk til plejehjem i det omfang, som svarer nogenlunde til de plejehjemspladser, der er. Den enkelte læge ude omkring, som kommer med indstillingen, vil jo vide, at der ikke er mere end så og så mange pladser, så derfor sker der jo automatisk det, at man nedprioriterer de lidt mere raske, der lidt bedre kan klare sig selv.

Så jeg tror, situationen tegner sig helt anderledes end de luftige forestillinger, der er omkring de dér valgmuligheder.

Tove Videbæk (KRF):

Retten til frit valg af plejehjem og plejebolig burde egentlig være en menneskeret i et velfærdsland som Danmark. Mange af de ældre, der p.t. er visiteret til plejehjem eller plejeboliger, og som står opskrevet på ventelister eller har fået at vide, at de ikke er syge nok til at komme på disse ventelister, har knoklet, siden de var 14 år for at få det her velfærdssamfund etableret, og det er bl.a. på grund af deres knoklearbejde, at vi i dag har det så godt i Danmark, som vi har.

Derfor er det også en stor skuffelse for mange af dem, når de når dertil, at de har brug for hjælp, når de har brug for hjemmehjælp eller at komme på plejehjem, den dag, de bliver klienter i systemet, at finde ud af, at vores samfund ikke hænger sammen, som de egentlig gik og troede. Der er alt for få plejehjem og plejeboliger, og de, der er, er fyldt. Der er langt derfra og til, at de kan vælge frit. Det, som de kan vælge, er, om de f.eks. vil på en venteliste som nr. 35 eller nr. 11.

Vi har i alt for mange år bare lukket plejehjemspladser. I nogle kommuner gør man det stadig væk, selv om der ligger flere hundrede ældre på sygehuse og venter på plejehjemspladser.

Man har villet afinstitutionalisere, og det har man så sandelig også gjort, så meget, at mange ældre nu næsten er fanger i eget hjem, i ensomhed, eller de ligger på sygehusafdelinger og venter på en plads.

Her skal det dog nævnes, at der er kommuner, der har erkendt, at nedlæggelse af plejehjemspladser var forkert, og man er begyndt at bygge plejehjem igen.

For fuldstændighedens skyld skal det også nævnes, at der er mange kommuner i landet, hvor der er tilstrækkeligt med plejehjemspladser og plejeboliger, og hvor de ældre bliver behandlet omsorgsfuldt og værdigt, men alt for mange steder er det uværdigt, sådan som de ældre bliver behandlet, når de ikke længere kan klare sig selv.

I øjeblikket mangler vi over 4.000 plejehjemspladser i Danmark, mens til gengæld over 2.000 yngre handicappede bor på plejehjem sammen med meget syge ældre, helt fejlplaceret.

Glædeligvis er der for nylig kommet fokus på denne problemstilling, således at man kan få begyndt at bygge passende boliger til yngre handicappede, så de kan komme ud fra plejehjemmene, så der bliver plads til de ældre, som plejehjemmene egentlig vil tiltænkt.

Vi skal have skabt tilstrækkeligt med pladser, således at de ældre selv vil kunne vælge, hvor de ønsker at tilbringe deres livsaften. Vi mener i Kristeligt Folkeparti, at det skal gøres lettere, også for frivillige foreninger og organisationer, at bygge plejehjem, plejeboliger, således at de ældre har mulighed for også at komme på et plejehjem, hvor værdisættet eller værdigrundlaget eller livsholdningen – kald det, hvad man vil – harmonerer med de ældres.

Så alt i alt siger Kristeligt Folkeparti ja til retten til frit valg af plejehjem og plejebolig.

Tom Behnke (FRI):

Jeg kan ikke sige det meget mere rammende, end fru Tove Videbæk netop har gjort det, det var alle de rigtige argumenter for at gennemføre forslaget her.

I Frihed 2000 støtter vi naturligvis forslaget. Vi støtter altid forslag i Folketinget, der går ud på, at borgerne får muligheden for at vælge, at vi får en mangfoldighed, og at vi i det hele taget

gør livet nemmere for borgerne her i landet. Den slags forslag støtter vi altid i Frihed 2000, og derfor støtter vi også beslutningsforslaget her.

Det er klart, som det er blevet nævnt, at en forudsætning for, at man kan vælge, er, at der er plads. Man kan ikke vælge en plads, som ikke er til rådighed. Man er nødt til at vælge blandt de pladser, som er til rådighed. Men jeg tror bestemt, at forslaget her og forslagets gennemførelse vil betyde, at mange kommuner og mange private, både egentlige private firmaer, private foreninger og private organisationer vil sætte en ære i at se det som en opgave at bygge netop det nødvendige antal pladser, ved det at pengene jo kommer fra den kommune, hvor borgeren oprindeligt boede, og til den kommune, hvor borgeren nu bor, for vedkommende bor på plejehjemmet eller plejeboligen dér og betaler den leje, der skal betales, men lægger også sin skat det pågældende sted.

Vi har jo fået bruttoficeret de her pensioner og lign. Det vil sige, at skatten også følger med. Så kommunerne vil altså kunne se en klar fordel i, at man tiltrækker ældre til byens plejehjem, dels ved at det giver beskæftigelse lokalt, det giver skatte kroner i kassen, dels giver det et godt omdømme, at man har et plejehjem, som ældre vælger at søge ind på. Så der er på alle måder ingen tvivl om, at forslaget her vil betyde, at der kommer det antal pladser, der er behov for.

På samme måde som vi kan se det helt banalt og uden sammenhæng i øvrigt: Hvis borgerne ønsker at købe en bestemt type rugbrød, jamen så er der nogle, der sørger for at levere det ud til butikkerne. Det kan godt være, der er udsolgt den ene dag, fordi der har været særlig stor efterspørgsel, men så er det der den næste dag. I modsætning f.eks. til den russiske planøkonomi, hvor man havde staten til at sidde og styre det hele. Der var det det offentlige, der styrede det hele, og der kunne borgerne stå i kø konstant, for der var altid udsolgt, og man kunne aldrig få det, man gerne ville have. Det er præcis det samme, der gør sig gældende her. Lige så snart man lukker op for, at der kommer noget frihed ind, noget liberalisme, så tilpasser tingene sig af sig selv helt automatisk, fordi der er nogle, der kan se en fordel i, at tingene tilpasser sig.

Lad mig drage en anden parallel. Det var i forhold til det frie sygehusvalg, som jo heldigvis blev gennemført. Det betød i en periode, at man f.eks. i Århus Amt oplevede, at borgerne i Århus Amt søgte væk fra amtet og ud i andre amter og lod sig behandle dér. Det blev så stor en økono-

misk belastning for Århus Amt, at man i Århus Amt ekstraordinært afsatte yderligere 50 mio. kr. på budgettet for at opgradere og forbedre sine egne behandlingsmuligheder og dermed trække borgerne hjem til sit eget amt igen.

Det frie valg var altså med til, at man fik flere penge ind, og det var med til, at man fik løftet kvaliteten og standarden. Det er da en succeshistorie, så det klodser, og en succeshistorie, så alle her i Folketinget burde kunne indse, at det er vejen frem. Vejen frem til bedre service, bedre kvalitet, lavere priser og gladere borgere er, at man har det frie valg. Så naturligvis kan Frihed 2000 støtte forslaget her.

Lad mig afslutningsvis sige, at vi også støtter de næste to beslutningsforslag, hvis ikke jeg skulle kunne nå at komme tilbage, til det bliver min tur igen.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Else Winther Andersen.

Else Winther Andersen (V):

Jeg vil gerne starte med at sige tak til de mange ordførere, der har været positive over for beslutningsforslaget her. Det, der jo er det grundlæggende i beslutningsforslaget, er, at der nu skal gøres helt op med stavnsbåndet – den lille del af stavnsbåndet, som måtte blive med det lovforslag, der blev lavet i vist nok 1991/1992, hvor man kunne vælge at flytte til en anden kommune på et plejehjem, hvis man havde familie eller andre nære bekendte.

Det, vi jo har kunnet se ud fra det forslag dengang, er, at de, der har brugt det, har været meget glade for det, men det blev jo ikke den folkevandring, som også nogle var bange for på det tidspunkt. Jeg tror bestemt heller ikke, at der vil blive en folkevandring fra den ene kommune til den anden ved at give det enkelte menneske, den enkelte ældre, en frihed til selv at vælge, hvis vedkommende gerne vil til en anden kommune.

Ellers er det jo så rigtigt, som hr. Tom Behnke sagde lige før: Man får både pengene med fra sin egen kommune, og man kommer til at betale skat i den fremtidige kommune. Det gør jo, at enhver kommune vil gøre det bedst muligt for sine egne borgere. Hvis man opdager, at der pludselig er en trafik ud over kommunegrænserne, så vil man da gå ind og se på, hvad det er.

Jeg har meget svært ved at forstå de partier, der har nævnt, at bare fordi der er for få pladser

i nogle kommuner, så skal man ikke give en frihed til at kunne vælge inden for de kommuner og de pladser, der er. Jeg forstår simpelt hen ikke, at man stadig væk vil lade det være det fremherskende, at andre er bedre til at bestemme, hvor jeg skal være, når jeg får brug for pleje, omsorg og nærvær.

Det her beslutningsforslag hænger jo meget sammen med beslutningsforslaget om kvalitetsstandard, for det er jo rigtigt, at man jo skal have noget at vælge ud fra. Så alene af den grund er det selvfølgelig lidt svært at skulle dem ad.

Til hr. Villy Søvndal vil jeg sige: Jeg kan ikke lade være med at vende tilbage til, at man, når man så noget positivt i noget, man lagde frem i 1991, så pludselig ikke synes, at de ældre skal have en valgfrihed, for der er vel i dag hverken flere eller færre plejehjem og ældreboliger, når vi gør det op i en helhed, end der var dengang.

Forslaget som sådan ville jo gøre, at de ældre derved kunne vælge selv, og hvis ikke de ældre kan vælge selv, så kan de pårørende være dem behjælpelig. Der er mange pårørende, der vil føle en betydelig større trykthed ved ét plejehjem frem for et andet, og det ser vi jo i den debat, vi har i pressen, som det er i dag.

Fru Tove Videbæk gik lidt uden for beslutningsforslaget, men nævnedes i forbindelse med det at bygge flere ældreboliger og plejehjem, at det var en god idé, at der kom nogle flere frivillige og private foreninger ind. Det er da et forslag, som Venstre til enhver tid vil støtte, men jeg oplever faktisk også, at det er trenden i tiden, at der rundt i kommunerne er flere og flere private foreninger, der bygger efter opfordring fra kommunerne. Det kan måske være det første skridt på vejen, så vi får en opløsnings og mere liberalisering på nogle af de her områder.

Men lad os nu se, når vi kommer til udvalgsarbejdet, om det eventuelt kan lykkes os at flytte nogle af de holdninger til – fra nogle af partiernes side – at man selv bedst ved, hvad der er bedst for de ældre. Vi andre vil gerne give de ældre friheden.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør ind-

sigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Op-
hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr.

B 51:

**Forslag til folketingsbeslutning om tilsyn med
plejesektoren i kommunerne.**

Af Erik Larsen (V) og Pia Christmas-Møller (KF)
m.fl.

(Fremsat 21/11 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Forslagsstillerne ønsker at sikre et mere reelt til-
syn med ældreplejen ved at pålægge kommu-
nerne at lade en praktiserende læge eller en an-
den ekstern tilsynsansvarlig aflægge mindst to
årlige rapporter til kommunalbestyrelsen om
kvaliteten af plejeindsatsen.

Endvidere ønsker forslagsstillerne at ind-
skærpe kommunalbestyrelsens ansvar over for
plejeindsatsen og også med tilsynet på området.

Jeg er faktisk enig i de betragtninger, der lig-
ger bag forslaget. Selv om tilsyn og kontrol ikke
i sig selv skaber sikkerhed for både en god og
værdig ældrepleje, så har erfaringerne vist os, at
der er behov for en opstramning af tilsynet på
området.

Derfor er regeringen også i fuld gang med at
udarbejde et lovforslag, der bl.a. kommer til at
indeholde retningslinjer for det kommunale til-
syn med indsatsen over for ældre, men også en
indskærpelse af kommunalbestyrelsens ansvar
for at følge op på tilsynet.

I regeringens lovforslag lægges der endvidere
op til en øget inddragelse af bruger/pårørende i
hele ældresektoren, i hele ældreområdet, og
også over for den enkelte, altså at der skal være
større åbenhed om forholdene. Det er tiltag, der
alle, tror jeg, vil medvirke til at højne kvaliteten i
ældreplejen og forbedre retssikkerheden for de
ældre.

Med regeringens lovforslag imødekommes
mange af de hensyn, som også ligger bag dette

beslutningsforslag. Derfor kan regeringen ikke
støtte beslutningsforslaget, men ser i stedet for
frem til en forhåbentlig både god og konstruktiv
debat i sagen om lovforslaget, som jeg forventer
at fremsætte inden udgangen af denne måned.

René Skau Björnsson (S):

Da Socialdemokratiets ordfører på området sta-
dig væk ikke kan sige noget på grund af sin
tandudtrækning, skal jeg fremføre Socialdemo-
kratiets synspunkt til det her beslutningsforslag.

Det er endnu en genfremsættelse fra sidste
folketingsår. Som flere jo har været inde på, er
det tydeligt at mærke, at folketingsvalget nær-
mer sig.

Der har jo været en ganske omfattende debat
om tilsynet med kommunernes plejeindsats.
Sidste år oplevede vi jo nogle uheldige omsorgs-
svigt på nogle af vores plejehjem.

Vi finder dog ikke i Socialdemokratiet, at de
omsorgssvigt undgås ved at indføre en ny slags
tilsyn udført af en enkelt sundhedsfaglig grup-
pe, nemlig de praktiserende læger, eller ved at
udvide den faggruppes tilsyn til at omfatte an-
dre faggruppers arbejde.

Vi er glade for, at socialministeren snart vil
fremsætte et lovforslag, som medfører en ind-
skærpelse af kommunalbestyrelsens ansvar på
området.

Socialdemokratiet er enig med hensyn til so-
cialministerens veje til at forebygge tilfælde af
omsorgssvigt. Efter Socialdemokratiets opfattel-
se styrkes tilsynet med plejesektoren bl.a. bedst
ved at give mere medindflydelse og medbe-
stemmelse for de ældre og pårørende på deres
situation i hverdagen. Det vil være med til at
forebygge omsorgssvigt og andre krænkelser af
de ældres værdighed på plejehjem.

De ældre og de pårørende skal sikres en bedre
mulighed for at blive hørt og indgå i drøftelser
om veje til mere tryghed og kvalitet på pleje-
hjem m.v.

Jeg kan forstå, at det er et af de mere konkrete
initiativer, som er indeholdt i socialministerens
forslag til at styrke tilsynet på plejehjemsområ-
det, som bliver fremsat her i slutningen af måne-
den. Det ser Socialdemokratiet meget frem til,
og derfor støtter vi ikke forslaget fra Venstre og
De Konservative, ligesom jeg skal sige på De Ra-
dikales vegne, at de heller ikke kan støtte beslut-
ningsforslaget.